

Onderwerp: Beleidsplan inburgering en re-integratie 2026-2032

Ons kenmerk: 2025-051947

Nummer.

Elst, 9 december 2025

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1- Het beleidsplan inburgering en re-integratie 2026-2032 vast te stellen.

2. Inleiding

De visie op re-integratie "Overbetuwe werkt!" is eind 2024 in werkingsduur verlopen, ook het "Plan van Aanpak Inburgering 2022-2024" is verlopen. Beide beleidsplannen zijn daarmee aan herijking toe. De doelstelling van beide opdrachten komt sterk overeen; inwoners ondersteunen naar het zelfstandig functioneren in onze (lokale) samenleving. Er is gekozen om één gezamenlijk beleidsplan voor de Wet Inburgering (2021) en de re-integratie activiteiten vanuit de Participatiewet op te stellen.

3. Doel en beoogd effect

Eén beleidsplan vaststellen waardoor inburgering en re-integratie een gezamenlijke en bestendige koers kunnen volgen. Daarnaast kan de overgang van de inwoners onder de wet Inburgering 2021 naar de Participatiewet beter worden uitgewerkt.

4. Argumenten

1.1. De looptijd van beide voorgaande documenten is verstreken.

De looptijd van zowel het Plan van Aanpak Inburgering 2022-2024 als het Uitvoeringsplan Re-integratie 2025 is verstreken. In dit nieuwe Beleidsplan worden de huidige beleidstukken herijkt waardoor het beleid beter past bij de huidige maatschappelijke situatie. We hebben lering getrokken uit het oude beleid waardoor we nu daadkrachtiger aan de slag kunnen binnen het nieuwe beleid.

1.2. Op dit moment is er nog onvoldoende beleidsmatige koppeling tussen inburgering & re-integratie.

Per 2025 constateren we de eerste uitstroom van inwoners uit de Wet Inburgering 2021. Dit betekent dat deze statushouders in veel gevallen alleen nog in het kader van de Participatiewet contact hebben met de gemeente. De benadering van inwoners onder de verschillende wetten en bijhorende consulents (Werk en Inburgering) is verschillend. In de vorige beleidsplannen bestond er onvoldoende koppeling tussen het Plan van Aanpak Inburgering 2022-2024 en de Uitvoeringsplannen Re-integratie. Door dit plan samen op te stellen en vorm te geven overbruggen we deze verschillen en maken we een beleidsmatige koppeling tussen inburgering en re-integratie. In het nieuwe plan is rekening gehouden met een betere overdracht tussen de consulent Inburgering en de consulent Werk.

1.3. We creëren continuïteit op hoofdlijnen door het beleidsplan voor een periode van 6 jaar vast te leggen.

Door het beleid voor een periode van 6 jaar vast te leggen ontstaat er een consistentie in de inzet en de werkwijze van de gemeente. We krijgen de kans om initiatieven langdurig te ondersteunen en door te ontwikkelen én we kunnen beter kijken naar de structurele effecten die het beleid tot gevolg heeft. In de jaarlijkse uitvoeringsplannen kunnen we op uitvoeringsniveau bijsturen en interveniëren waar nodig. Dit geeft als bijkomend effect dat we jaarlijks zowel vooruit- als achter ons kunnen kijken naar de resultaten.

1.4. Het beleidsplan geniet breed draagvlak in de eigen organisatie.

Het beleidsplan is in zijn geheel tot stand gekomen door een uitvoerige afstemming en samenwerking tussen verschillende betrokken afdelingen en ambtenaren. Er is vanuit allerlei verschillende teams meegedacht en meegewerkt om tot dit beleidsplan te komen, waardoor er ook veel energie beschikbaar is om met dit plan concreet aan de slag te gaan.

1.5. Het beleidsplan ontvangt een positief advies van de Adviesraad Sociaal Domein.

De adviesraad Sociaal Domein heeft op 9 september per brief gereageerd op het 'concept' beleidsplan inburgering en re-integratie. De adviezen van de adviesraad zijn overgenomen en in het beleidsplan verwerkt. Hierdoor geniet het plan ook buiten de eigen organisatie steun.

5. Kanttekeningen en risico's

1.1. Er is een weloverwogen onderscheid op basis van baankans.

In het beleidsplan is opgenomen dat we niet actief aan de slag gaan op het gebied van re-integratie met inwoners die laag op de participatieladder staan (trede 1 en 2). Wel informeren we de inwoners actief over de mogelijkheden tot participatie in onze gemeente.

1.2. De structurele ombuiging van €400.000,- op het participatiebudget heeft een relatie met de inzet bij re-integratie.

Als gemeente krijgen we geld van het rijk om uitkeringen en loonkostensubsidie te kunnen betalen. Dit wordt het BUIG-budget; Bundeling van Uitkering Inkomensvoorzieningen aan Gemeenten. Structureel is er een overschot op dit budget. Dit overschot is opgenomen in de meerjarenbegroting.

Het is niet te garanderen dat de uitstroom uit de uitkeringen even groot blijft als voorheen. Er is een risico dat de inzet op re-integratie verder geïntensiveerd zal moeten worden om het overschot om het BUIG-budget te blijven realiseren of dat er zelfs een tekort op dit budget ontstaat.

6. Financiën

Het vaststellen van het beleidsplan Inburgering en re-integratie 2026-2032 heeft geen financiële consequenties.

De activiteiten die in dit plan zijn opgenomen worden gedekt uit bestaande budgetten.

7. Duurzaamheid

Duurzaamheid is niet van toepassing op dit voorstel

8. Vervolg

Planning

Bij instemming met dit voorstel wordt het nieuwe beleidsplan Inburgering en Re-integratie voorgelegd aan de raad ter vaststelling (9 december 2025).

Ter opvolging van het beleidsplan volgt er jaarlijks een uitvoeringsplan Inburgering en Re-integratie dat door het college wordt vastgesteld. Hierin wordt verdere uitwerking van het beleidsplan vormgegeven.

Communicatie

Er wordt niet vanuit de eigen organisatie gecommuniceerd over dit beleidsplan.

Communicatie met partners en doelgroepen verloopt via de reguliere, bestaande kanalen.

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente

De gemeente neemt het initiatief door haar rol in te vullen om een bijdrage te leveren aan goede (re-)integratie van inwoners en de wettelijke taak op inburgering in te vullen.

Evaluatie

De voortgang wordt gerapporteerd in de gebruikelijke rapportages.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris de burgemeester

D.C. van Eeten

R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

- 9.1. Beleidsplan Inburgering en Re-integratie 2026-2032
- 9.2. Bijlage 1. Advies Inburgering en re-integratie door de Adviesraad Sociaal Domein
- 9.3. Bijlage 2. Reactie op Advies Inburgering en re-integratie door de Adviesraad Sociaal Domein
- 9.4. Concept-raadsbesluit Beleidsplan Inburgering en Re-integratie 2026-2032

Portefeuillehouder: Wethouder Rik van den Dam.

Behandelend ambtenaar is Jasper Baetsleer. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl